

Voorbereiding schets 3

Schriftgedeelte

Handelingen 16: 9-24

Thema

God opent wat gesloten is!

Exegese

We behandelen Handelingen 16: 9-24.

Vers 9 Paulus is op zijn tweede zendingsreis in Tróas, gelegen in het huidige Turkije, aan de Aegeïsche Zee. De Heilige Geest hem verhinderd het Woord in Klein-Azië te spreken (vers 6) en naar Bithynië te reizen (vers 7). In Tróas laat de Heere hem ('s nachts) iets zien om hem iets duidelijk te maken. Macedonië was de aanduiding voor een deel van Griekenland, dat aan de overkant van de Aegeïsche Zee lag. Hoe Paulus de man als een Macedonisch man herkende, is niet helemaal duidelijk. Aan zijn kleding of zijn accent of zijn verzoek? Of maakte God hem het direct bekend? Kom over betekent hier: steek de Aegeïsche zee over.

Vers 10 Het woordje 'wij' wijst erop, dat Lukas, die Handelingen schreef, Paulus vergezelde op dit stuk van zijn zendingsreis. Paulus heeft zijn gezicht verteld aan zijn reisgenoten: Lukas, Timotheüs (vers 1) en Silas (vers 19).

Het Griekse woord voor 'besluitende' betekent letterlijk: besluitend door te vergelijken en te combineren. Paulus en zijn reisgenoten hebben (a) hun roeping om te prediken onder de heidenen, (b) de 'gesloten deur' naar Azië en Bithynië (vers 6-7) én (c) dit gezicht met elkaar vergeleken en toen geconcludeerd dat de Heere hen riep om het Evangelie in Macedonië te verkondigen. Uit dit gezicht spreekt hier de genadige zorg van de Heere voor zondaren. Ook in Europa moeten zondaren tot geloof komen.

Vers 11-12 Vanuit Tróas (Turkije) steken ze per schip de Aegeïsche Zee over via het eiland Samothráce. Neápolis is de havenstad van Filippi. Uit het reisverslag blijkt dat de reis voorspoedig liep. Een kolonie wil zeggen dat er veel Romeinse veteranen woonden.

Ze onthielden zich er 'ettelijke dagen', om te rusten van de reis en om de mensen en de stad te leren kennen.

Vers 13 Paulus bezoekt op zijn zendingsreizen altijd eerst de synagoge. In Filippi is geen synagoge. Misschien woonden er niet eens tien Joodse mannen, die nodig waren voor een synagogedienst. Wél was er op de sabbat een Joodse eredienst ('het gebed') bij de rivier, in de open lucht dus. Paulus en zijn reisgenoten verkondigen daar het Evangelie. Ze doen dat zittend, de houding van een leraar in die tijd. Omdat ze spraken 'tot de vrouwen', lijkt het erop dat er geen mannen samengekomen waren bij de rivier.

Vers 14 Lydia handelde in kostbare purperverf of, waarschijnlijker, in dure purperen kleding, een zeer winstgevende handel. Thyatira kan haar geboorteplaats zijn geweest, maar het kan ook haar woonplaats zijn, ze was dan slechts tijdelijk in Filippi.

‘Die God diende’ betekent een jodengenoot, een heiden die geïnteresseerd was in het joodse geloof.

De Griekse werkwoordsvorm voor ‘horen’ geeft aan, dat Lydia gedurende een langere periode aan het horen was. Het blijkt de weg te zijn die de Heere wil zegenen tot haar behoud. De Heere opende Lydia’s hart. Ondanks het feit dat ze een jodengenote was, en naar de prediking van Paulus hoorde, was haar hart gesloten voor God. Maar in de weg van het horen naar het gepredikte Woord wil de Heere door de kracht van Zijn Geest Lydia’s gesloten hart openen. Zie Dordtse Leerregels III/IV, artikel 11. Als de Heere Lydia’s hart opent, is de vrucht dat zij ‘acht nam’ op Paulus’ prediking. In het woord ‘acht nemen’ klinken drie dingen mee: aandacht, geloof en gehoorzaamheid. Lydia luisterde met intense aandacht naar Paulus, ze mocht gelovig luisteren en ze hield zich aan wat Paulus zei.

De bekering van Lydia leert ons, wáár de Heere harten wil openen (onder de prediking van het Woord) en dat Hij het doen wil.

Vers 15 Nadat ze tot geloof gekomen is, wordt Lydia gedoopt. Dit is de gangbare volgorde in een zendingssituatie. ‘En haar huis’ betekent dat haar dienstpersoneel en haar kinderen, als ze die had, ook gedoopt worden. Als ze al wat ouder waren, zijn ze ongetwijfeld ook bekendgemaakt met het Evangelie. Als ze daar nog te jong voor waren, zien we hier iets van het feit dat kleine kinderen uit kracht van het verbond het teken en zegel van de doop mogen en moeten ontvangen. Lydia stelt zich ootmoedig op. Ze stelt haar huis open voor Paulus en zijn reisgenoten. Daaruit spreekt gastvrijheid én betrokkenheid op de verkondiging van het Evangelie.

Vers 16-18 Het meisje was bezeten en kon daardoor de toekomst voorspellen. Let op de woorden van de slavin: ‘dienstknechten van God de Allerhoogste’. Dit was ook één van de benamingen van de Romeinen voor hun oppergod. Bovendien staat er in het Grieks niet ‘dé weg der zaligheid’, maar ‘een weg der zaligheid’. Ze zegt dus eigenlijk: ‘Dit zijn knechten van één van de goden (al is het wel de Allerhoogste), die ons een bepaalde weg der zaligheid verkondigen.’ Zo probeert de duivel het Evangelie voor te stellen als één van de manieren waarop je zalig kunt worden. Paulus is er ‘ontevreden’ over, letterlijk staat er dat hij eronder gebukt gaat. Hij heeft medelijden met de slavin én het doet hem verdriet dat het Evangelie zo tegengewerkt wordt. De Heere Jezus blijkt machtiger dan de duivel!

Vers 19-24 De meesters van de slavin merken dat ze niets meer aan haar kunnen verdienen. Ze trekken Paulus en Silas (Lukas en Timotheüs waren er misschien niet bij, of ze vielen minder op) naar de markt waar rechtgesproken werd. De ‘oversten’ (vers 19) zijn dezelfde als de ‘hoofdmannen’ (vers 20). Zij bestuurden de kolonie Filippi en spraken daar recht. De beschuldiging is: (a) dat ze de stad in rep en roer brengen; (b) dat ze een godsdienst verkondigen (‘zedes’: manieren om God te dienen) die de Romeinen niet mogen aannemen. Joden stonden in sommige delen van het Romeinse Rijk bekend als oproermakers.

Ze worden gezeseld; vastgebonden aan een paal en vervolgens lang geslagen op hun blote rug met een roede. De 'binnenste kerker' is een onderaards hol, dat zeer gevreesd was.

Geloofsleer

- HC 25, vraag 65. Hoe de Heilige Geest het geloof werkt.
- D.L. hoofdstuk 3,4 artikel 11. De ware bekering: uiterlijk door het horen van het Evangelie en innerlijk door de krachtige werking van de Heilige Geest.
- D.L. hoofdstuk 3,4 artikel 12. Door de wedergeboorte werkt God het nieuwe leven in ons. Die wedergeboorte is innerlijk, in het veranderen van het hart, maar komt naar buiten openbaar in de bekering.

Leestips

- Uw Koninkrijk kome – L. Snoek
- Verklaring van Matthew Henry
- Kompas voor kolonisten – ds. P. den Butter

Gebedspunten

- Gewilligheid om te doen wat de Heere van ons vraagt.
- Een open hart om naar Gods woord te luisteren.
- Verlangen om het Evangelie te horen prediken.
- Afwijzen van alles wat met occultisme te maken heeft.

Psalm- en liedlijst

Maak een keuze uit de volgende psalmen en liederen:

Psalmen	32 : 1	Welzalig hij wiens zonden zijn vergeven
	9 : 1	Ik zal met al mijn hart de Heer'
	71 : 2	Wees mij een rots om in te wonen
	63 : 7	Want, hoe het ga, de logenmond
Liederen	MDK	'k Stel mijn vertrouwen op de Heer' mijn God
	UAM	De Heer is mijn Herder
	UAM	Heer, wat wilt Gij dat ik doe
	ZB	Ik bouw op U

Verwerken = leren

Efeze 2:8

'Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof; en dat niet uit u, het is Gods gave.'

- Zeg de tekst in eigen woorden.
- Wat heeft deze tekst te maken met de geschiedenis die we hebben besproken?
- Wat is genade?
- Wat is het geloof? (Denk ook aan de schetsen met het thema: Door het geloof)
- Wat is de wedergeboorte? Hoe zie je dat bij Lydia?
- Wat is een gave?
- Wat betekent het als je deze gave van God krijgt?

Repeteer de tekst met elkaar.

Introductie op de vertelling

Vertel de volgende verhaaltjes.

Marcel komt uit school. Als hij thuis komt, is de deur op slot. Dat gebeurt eigenlijk nooit want zijn moeder is altijd thuis als hij uit school komt. Marcel voelt nog eens aan de deur, maar hij zit echt op slot.

Vraag: 'Hoe kan de deur weer open?'

Janita heeft een geldkuis. Janita heeft zelf een sleutel en haar moeder bewaart een reservesleutel van de kluis. Als ze haar zakgeld in de kluis doet, zorgt ze ervoor dat de kluis altijd weer goed dicht gaat. Op een dag is Janita de sleutel van haar kluis kwijt.

Vraag: 'Hoe kan de kluis toch nog open?'

In het verhaal van vandaag gaat het over ons hart, dat gesloten is. Luister goed Wie dat kan openen en hoe dat gebeurt.